

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1. Πλαίσιο άσκησης οικονομικής πολιτικής

Κύριος στόχος της οικονομικής πολιτικής κατά το έτος 2018 παραμένει η διατηρήσιμη ανάκτηση της πρόσβασης της ελληνικής δημοκρατίας στις διεθνείς αγορές κεφαλαίων – από τις οποίες έχει αποκλεισθεί από τον Απρίλιο του 2010 – και η ενίσχυση της ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας. Προϋπόθεση για την υλοποίηση των στόχων αυτών αποτελεί η διατήρηση των δημοσίων οικονομικών σε τροχιά εξυγίανσης ώστε να εμπεδωθεί περαιτέρω η ήδη ανακτηθείσα αξιοπιστία της δημοσιονομικής πολιτικής της χώρας και να αποκλιμακωθεί το κόστος δανεισμού του ελληνικού δημοσίου σε βιώσιμα επίπεδα.

Κύριο μέσο εμπέδωσης της αξιοπιστίας της δημοσιονομικής πολιτικής αποτελεί η επίτευξη του στόχου πρωτογενών πλεονασμάτων που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης της χώρας με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Αν και υψηλότερος από τον αντίστοιχο στόχο του 2017, η δημοσιονομική προσπάθεια που έχει ήδη καταβληθεί είναι επαρκής για την ασφαλή επίτευξή του.

Το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα υλοποιηθεί ο Προϋπολογισμός του Κράτους το έτος 2018 είναι σημαντικά βελτιωμένο σε σχέση με προηγούμενα έτη. Η υπέρβαση των δημοσιονομικών στόχων κατά τα έτη 2015, 2016 και 2017 έχει συμβάλει στην εμπέδωση του ότι η ελληνική δημοκρατία αφήνει οριστικά πίσω της τη μακρά περίοδο μη ορθολογικής δημοσιονομικής διαχείρισης και εισέρχεται σε μία νέα, που συνδυάζει τη δημοσιονομική ισορροπία με την κοινωνική δικαιοσύνη και υπηρετεί τις αρχές του κράτους δικαίου.

Πιο συγκεκριμένα, η επίτευξη δημοσιονομικού πλεονάσματος Γενικής Κυβέρνησης το 2017, οδήγησε στην έξοδο από τη Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ένα χρόνο νωρίτερα του αναμενομένου, στην αναβάθμιση των οικονομικών προοπτικών της χώρας από όλους τους οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης, και στον εκ νέου δανεισμό από τις διεθνείς αγορές κεφαλαίων τον Ιούλιο του 2017.

Ο Προϋπολογισμός του Κράτους του 2018, ενσωματώνει επίσης την υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας και καταπολέμησης της παιδικής φτώχειας, όπως η ενίσχυση των οικογενειακών επιδομάτων, η επέκταση των σχολικών γευμάτων, και η διεύρυνση της κάλυψης βρεφονηπιακών σταθμών. Σε ένα δυσμενές δημοσιονομικό περιβάλλον, οι δράσεις αυτές δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν χωρίς την επιτυχή ολοκλήρωση της επισκόπησης των πρωτογενών δαπανών του δημοσίου που στόχο είχε την ανακατανομή πόρων από δράσεις με χαμηλή ανταποδοτικότητα σε δράσεις με υψηλή κοινωνική ανταποδοτικότητα.

Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω της επισκόπησης των πρωτογενών δαπανών του δημοσίου, μαζί με το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης που ξεκίνησε να υλοποιείται πλήρως το 2017, αποτελούν κρίσιμες ενισχύσεις του δικτύου προστασίας των πιο ευάλωτων νοικοκυριών και τη βάση ενός αξιόπιστου κοινωνικού κράτους.

2. Πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας

Στο πλαίσιο ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών το Υπουργείο Οικονομικών συνεχίζει την προσπάθεια υιοθέτησης νέων πρακτικών, αξιοποίησης σύγχρονων τεχνικών και εργαλείων διοίκησης και αξιολόγησης της αποδοτικότητας των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών και δράσεων που υλοποιήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ειδικότερα:

α) Ενιαίο Λογιστικό Σχέδιο

Έχει ήδη σχεδιασθεί και προωθείται προς νομοθέτηση το Ενιαίο Λογιστικό Σχέδιο για όλους τους φορείς του δημόσιου τομέα, η εφαρμογή του οποίου θα επιτρέψει την ομογενοποίηση των πρωτογενών στοιχείων διαχείρισης των φορέων αυτών.

Η εφαρμογή Ενιαίου Λογιστικού Σχεδίου από το σύνολο των φορέων του δημόσιου τομέα θα αναβαθμίσει την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της λογιστικής εργασίας και θα διασφαλίσει την παροχή ακόμη περισσότερο αξιόπιστης πληροφόρησης, συνεισφέροντας με τον τρόπο αυτό στην ορθότερη λήψη αποφάσεων.

Μεσοπρόθεσμος στόχος του Υπουργείου Οικονομικών είναι η μετάβαση στη λογιστική βάση των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων, η οποία θα αλλάξει τον τρόπο επεξεργασίας των οικονομικών καταστάσεων του κράτους στη βάση Διεθνών Λογιστικών Προτύπων. Η μεταρρύθμιση αυτή θα βελτιώσει σημαντικά την παροχή αξιόπιστης και ολοκληρωμένης πληροφορίας προς τους λήπτες αποφάσεων και παράλληλα θα βελτιώσει τη χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση των δημόσιων πόρων και θα ενισχύσει τη λογοδοσία των αρμόδιων για τη διαχείρισή τους φορέων.

Παράλληλα, η παροχή αξιόπιστης και ολοκληρωμένης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης θα υποστηριχθεί τόσο με την παραμετροποίηση των επιμέρους πληροφοριακών συστημάτων όσο και με την αναβάθμιση της χρηματοοικονομικής διαχείρισης στα Υπουργεία μέσω της επισκόπησης και αξιολόγησης των αρμοδιοτήτων, των δραστηριοτήτων και των διαδικασιών λήψης και υλοποίησης των αποφάσεων.

β) Ενιαίος Λογαριασμός Θησαυροφυλακίου

Στο πλαίσιο της στρατηγικής ενιαίας αποτύπωσης των εισροών και εκροών του κράτους και με στόχο τη βελτιστοποίηση της χρηματοοικονομικής διαχείρισης, επιδιώκεται η περαιτέρω ανάπτυξη και λειτουργία ενός Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου.

Η λειτουργία του Ενιαίου Λογαριασμού Θησαυροφυλακίου επιτρέπει την ενοποίηση και τη βέλτιστη χρήση των ταμειακών διαθεσίμων του δημοσίου, περιορίζοντας την ύπαρξη αδρανών ταμειακών υπολοίπων και μειώνοντας το επίπεδο και το κόστος δανεισμού. Επιπλέον, συνεισφέρει σημαντικά στον καλύτερο ταμειακό προγραμματισμό των υπόχρεων φορέων και στην ενίσχυση της δημοσιονομικής διαφάνειας.

γ) Εκσυγχρονισμός Δημοσιονομικών Κανόνων

Οι ενιαίοι - στο μέτρο του εφικτού - και βελτιωμένοι διαχειριστικοί κανόνες προωθούν την εμπέδωση της νομιμότητας και την τήρηση πρακτικών δημοσιονομικής διαφάνειας. Η περαιτέρω εναρμόνιση με τα διεθνή πρότυπα και ο εκσυγχρονισμός των κανόνων, οι οποίοι διέπουν τη διαχείριση στον δημόσιο τομέα αποτελεί σταθερό στόχο και διαρκή επιδίωξη του Υπουργείου Οικονομικών.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν συσταθεί ομάδες εργασίας, με αντικείμενο τη συστηματική μελέτη των υφιστάμενων κανόνων και στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους, καθώς και ομάδες σύνταξης εγχειριδίων-βοηθημάτων, τα οποία θα διευκολύνουν το έργο των εμπλεκόμενων στη δημοσιονομική διαχείριση και τον έλεγχό της.

δ) Ενιαία Αρχή Πληρωμής (ΕΑΠ)

Το ποσοστό των φορέων που έχουν ενταχθεί στο σύστημα πληρωμών της ΕΑΠ υπερβαίνει ήδη το 98%, ενώ σε διαδικασία συμμόρφωσης βρίσκεται το 1,5% των φορέων. Η επίτευξη ποσοστού συμμόρφωσης 100% θα επιτρέψει την παραγωγή πλήρων και αξιόπιστων στατιστικών αμειβόμενου προσωπικού και αντίστοιχων δαπανών για όλους τους φορείς του δημόσιου τομέα. Οι στατιστικές αυτές θα αποτελέσουν τη βάση για τον

σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της ασκούμενης πολιτικής αποδοχών στο δημόσιο τομέα και θα ενισχύσουν επιπλέον τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στη διαχείριση των μισθολογικών δαπανών.

Βασική επιδίωξη συνιστά επίσης η κεντρική εκκαθάριση και πληρωμή των αποδοχών του προσωπικού όλων των φορέων που έχουν ενταχθεί στο σύστημα πληρωμών της ΕΑΠ. Η εκκαθάριση θα βασίζεται σε πρωτογενή στοιχεία, τα οποία θα παρέχονται από πιστοποιημένους χρήστες των φορέων. Στο πλαίσιο αυτό έχει ήδη ολοκληρωθεί ο διαγωνισμός για την ανάδειξη αναδόχου του έργου «Ανάπτυξη εφαρμογών υποστήριξης Ενιαίας Αρχής Πληρωμής Μισθοδοσίας». Η υλοποίηση του έργου αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων (υλικών και ανθρώπινων), ενώ παράλληλα θα ενισχύσει τη διαφάνεια στη διαχείριση της μισθολογικής δαπάνης στο δημόσιο τομέα.

ε) Εκκαθάριση εγγυήσεων Δημοσίου

Για την ταχύτερη εκκαθάριση των καταπτώσεων των εγγυήσεων που έχουν παρασχεθεί από το ελληνικό δημόσιο καταρτίζεται ένα ηλεκτρονικά υποστηριζόμενο σχέδιο δράσης, το οποίο αποβλέπει στην επιτάχυνση των διαδικασιών εκκαθάρισης καταπτώσεων και τον περιορισμό της επιβάρυνσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων (τραπεζών, ΓΛΚ, ΔΟΥ, Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και δικαστηρίων).

στ) Πολιτική ελέγχου δημοσίων δαπανών

Η στρατηγική ελέγχου εντάσσεται σε μια ευρύτερη στροφή που συντελείται στο πεδίο του ελέγχου των δημοσίων δαπανών και στοχεύει στην απλοποίηση και ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς του, με μετατόπιση της έμφασης από τον προληπτικό στον κατασταλακτικό έλεγχο, προκειμένου αφενός να μην δημιουργούνται καθυστερήσεις και προσκόμματα στην εξόφληση των δημοσίων δαπανών και αφετέρου να ενισχύεται η διαφάνεια και η λογοδοσία στη δράση των οργάνων που είναι επιφορτισμένα με τη διενέργεια των πληρωμών.

Για την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων του μηχανισμού δημοσιονομικού ελέγχου και στο πλαίσιο της οργανωτικής αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, έχει ήδη δρομολογηθεί ο διαχωρισμός της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων, σε δύο Γενικές Διευθύνσεις, τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων και τη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων.

- Η Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων έχει ως στόχο τη δημιουργία σε εθνικό επίπεδο ενός ισχυρού μηχανισμού κατασταλακτικού ελέγχου επί των δημοσίων δαπανών σε αντίβαρο του καταργηθέντος προληπτικού ελέγχου.

Στρατηγικός στόχος είναι η διενέργεια α) τακτικών (συστημικών) ελέγχων για την ταχύτερη βελτίωση της λειτουργίας και της απόδοσης των συστημάτων διαχείρισης των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, προκειμένου να εμποδωθεί η δημοσιονομική πειθαρχία και να επιτευχθεί το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του Τακτικού Προϋπολογισμού και του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Πολιτικής και β) έκτακτων ελέγχων για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του Κρατικού Προϋπολογισμού στο πλαίσιο της προσπάθειας καταπολέμησης της απάτης και της διαφθοράς.

Μέσα από ένα πλέγμα επιτελικά σχεδιασμένων και κεντρικά συντονισμένων τακτικών και έκτακτων ελέγχων και με την αξιοποίηση της ελεγκτικής εμπειρίας του προσωπικού των τέως Υπηρεσιών Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ), επιδιώκεται αφενός μεν η παροχή προς τον Υπουργό Οικονομικών επαρκούς διαβεβαίωσης ή η διατύπωση επιφυλάξεων για το σύνολο ή για μέρος του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των δημοσιονομικών του Κράτους, αφετέρου δε η διενέργεια μεγαλύτερου αριθμού ελέγχων και η συχνότερη παρουσία των ελεγκτών στους φορείς της γενικής κυβέρνησης.

- Η Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων έχει ως στρατηγικό στόχο την παροχή γνωμοδότησης για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ειδικότερα προγραμματίζονται τα ακόλουθα:

- Σύνταξη και επικαιροποίηση στρατηγικών (σχεδιασμός ελέγχων συστημάτων και πράξεων) για το σύνολο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου (ΕΣΠΑ 2014-2020).
- Επικαιροποίηση εγχειριδίων και σύνταξη ερωτηματολογίων ελέγχου.
- Υποβολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετήσιας Έκθεσης Ελέγχου και Γνώμης (η οποία συνυποβάλλεται με τους ετήσιους λογαριασμούς και τις δηλώσεις διαχείρισης).

Η νέα Διεύθυνση Πιστοποίησης δαπανών Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) έχει ως επιχειρησιακούς στόχους:

- α) Τον σχεδιασμό των ελέγχων του Οργανισμού Πιστοποίησης μέσω της δημιουργίας μεθοδολογιών, προτύπων, εργαλείων και κατάλληλων πληροφορικών συστημάτων,
- β) Την προετοιμασία για τον προγραμματισμό και τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών και της ορθής λειτουργίας του εσωτερικού συστήματος ελέγχου του οργανισμού πληρωμών και
- γ) Την προετοιμασία για την παροχή γνωμοδότησης προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το Αυτοτελές Τμήμα Έκτακτων Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων θα υλοποιήσει τον επιχειρησιακό στόχο της διενέργειας ελέγχων σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, κατόπιν καταγγελιών, εισαγγελικών παραγγελιών, δημοσιευμάτων, ή εντολών οργάνων όπως ενδεικτικά ο Υπουργός Οικονομικών ή ο Γενικός Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης. Το Αυτοτελές Τμήμα Νομικής Υποστήριξης θα είναι επιφορτισμένο με την παροχή νομικής υποστήριξης σε όλες τις οργανικές μονάδες της Γενικής Διεύθυνσης.

Επισκόπηση δαπανών

Σε συνέχεια της πιλοτικής εφαρμογής της επισκόπησης των πρωτογενών λειτουργικών δαπανών σε τρία Υπουργεία (Οικονομικών, Πολιτισμού & Αθλητισμού και Οικονομίας & Ανάπτυξης) από τον Σεπτέμβριο του 2016, το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους προχώρησε στις αρχές του 2017 σε καθολική επέκταση του εγχειρήματος στους φορείς Γενικής Κυβέρνησης. Στόχος της επισκόπησης δαπανών είναι η συγκέντρωση, επεξεργασία και αποτίμηση προτάσεων για πολιτικές εξοικονόμησης πόρων, με σκοπό τη δημιουργία δημοσιονομικού περιθωρίου, ώστε να ενισχυθούν οι δράσεις για την κοινωνική προστασία ευάλωτων πληθυσμών σε τομείς με υψηλή κοινωνική αποτελεσματικότητα με τρόπο διατηρήσιμο, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η επίτευξη των στόχων πρωτογενών πλεονασμάτων.

Η υποβολή προτάσεων εξοικονόμησης έγινε από ομάδες εργασίας που συγκροτήθηκαν σε κάθε Υπουργείο οι οποίες, σε συνεργασία με τη συντονιστική επιτροπή που δημιουργήθηκε στο Υπουργείο Οικονομικών, είχαν ως στόχο να καταγράψουν και να κοστολογήσουν τις δράσεις των Υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων τους, να εντοπίσουν περιοχές εξοικονόμησης δαπανών και ενίσχυσης της αποτελεσματικότητάς τους και να διατυπώσουν ποσοτικοποιημένες και αξιόπιστες προτάσεις.

Οι ομάδες εργασίας προχώρησαν στην καταγραφή, με όσο το δυνατόν πιο ομοιόμορφο τρόπο, των επιμερισμένων σε δραστηριότητες (κύρια αντικείμενα πολιτικών και εργασιών του κάθε Υπουργείου) δαπανών καθενός από τους φορείς. Καταγράφηκαν τα ιστορικά στοιχεία εξέλιξης των βασικών μεγεθών του προϋπολογισμού κάθε φορέα (από το 2013 μέχρι το 2017) και έγινε προβολή των μεγεθών αυτών για το χρονικό διάστημα μέχρι τη λήξη του εγκεκριμένου ΜΠΔΣ (2021).

Σε όλες τις περιπτώσεις πριν την οριστικοποίηση της στοχοθεσίας προηγήθηκαν εντατικές διαβουλεύσεις με κάθε Υπουργείο για τη διαμόρφωση κοινά αποδεκτών προβλέψεων των δημοσιονομικών μεγεθών του στην υπό εξέταση περίοδο.

Από την επισκόπηση εξαιρέθηκαν οι δαπάνες μισθοδοσίας, οι επενδυτικές δαπάνες και κάποιες άλλες εξειδικευμένες δαπάνες λόγω της ιδιαιτερότητάς τους (π.χ. δαπάνη για κόκκινα δάνεια κ.λπ.).

Οι προτάσεις εξοικονόμησης που αξιολογήθηκαν ως ρεαλιστικές, εφικτές και συμβατές με την ακολουθούμενη οικονομική πολιτική έχουν ενσωματωθεί στο σχέδιο προϋπολογισμού έτους 2018.

Αποτέλεσμα της επισκόπησης δαπανών ήταν η δημιουργία σημαντικού δημοσιονομικού χώρου που έδωσε τη δυνατότητα υλοποίησης μιας σειράς στοχευμένων κοινωνικών πολιτικών για τη στήριξη ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, όπως η ενίσχυση των χορηγούμενων οικογενειακών επιδομάτων, των σχολικών γευμάτων και των βρεφονηπιακών σταθμών.

Πέραν όμως της σύνδεσης της συγκεκριμένης επισκόπησης δαπανών με τη χρηματοδότηση δράσεων για κοινωνική προστασία, αυτή αποτελεί και μια δομημένη προσπάθεια δημιουργίας τεχνογνωσίας στα Υπουργεία και τους λοιπούς φορείς της γενικής κυβέρνησης για καλύτερη κοστολόγηση των δράσεών τους και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων τους βάσει και της στόχευσης που υπάρχει για τις πολιτικές του κάθε Υπουργείου για τα αμέσως επόμενα χρόνια.

Η επισκόπηση των πρωτογενών λειτουργικών δαπανών της γενικής κυβέρνησης ωστόσο, δεν αποτελεί εφάπαξ άσκηση εξοικονόμησης πόρων. Με το νέο οργανόγραμμα του Υπουργείου Οικονομικών ιδρύεται νέα Διεύθυνση με στόχο, μεταξύ άλλων, τη διαρκή συγκριτική αξιολόγηση κάθε πρωτογενούς δαπάνης του Ελληνικού Δημοσίου ώστε οι φόροι που συλλέγει το Υπουργείο Οικονομικών να έχουν υψηλή και μετρήσιμη κοινωνική ανταποδοτικότητα.

3. Ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δημοσίου

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, στο πλαίσιο της εποπτείας των οικονομικών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, συλλέγει και δημοσιεύει, σε μηνιαία βάση, στοιχεία για τα έσοδα, τις δαπάνες, τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές, το χρέος, τις εγγυήσεις αλλά και τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τρίτους (φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης), για το σύνολο της Γενικής Κυβέρνησης.

Για την ορθή καταγραφή και παρακολούθηση των υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, την αποφυγή σώρευσης νέων και την ομαλή αποπληρωμή τους έχουν θεσμοθετηθεί τα τελευταία χρόνια σημαντικές μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, με κυριότερη τη θέσπιση του Μητρώου Δεσμεύσεων. Από τη θεσμοθέτησή του το 2010 μέχρι σήμερα έχει σημειωθεί σημαντική βελτίωση, τόσο ως προς το ποσοστό των φορέων που το τηρούν και αποστέλλουν στοιχεία στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, όσο και ως προς την ποιότητα των στοιχείων.

Η τήρηση του Μητρώου Δεσμεύσεων σε συνδυασμό με τη μηνιαία υποβολή στοιχείων στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, αποτελεί βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την ορθή εκτέλεση των δαπανών, καθώς και για την ακριβή και αξιόπιστη αποτύπωση των υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης.

Για τη διασφάλιση της ορθής καταγραφής και παρακολούθησης των υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης στο Μητρώο Δεσμεύσεων, πραγματοποιήθηκε το 2015 από το ΓΛΚ δειγματοληπτική συλλογή στοιχείων για τις υποχρεώσεις τους και στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι δειγματοληπτικοί έλεγχοι, προκειμένου να επαληθευτούν τα εν λόγω στοιχεία. Το τρέχον έτος προγραμματίζεται η πραγματοποίηση ανάλογων ελέγχων για την ορθή τήρηση του Μητρώου και την πορεία των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Επιπλέον, από το Σεπτέμβριο του 2017 ξεκίνησε μια προσπάθεια για τον ανασχεδιασμό του Μητρώου Δεσμεύσεων και του συστήματος υποβολής στοιχείων με στόχο την περαιτέρω βελτίωση της παρακολούθησης και τη πληρέστερη συλλογή στοιχείων για τις υποχρεώσεις και τις πληρωμές της Γενικής Κυβέρνησης, στο πλαίσιο της ενίσχυσης του ρόλου εποπτείας του ΓΛΚ.

Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων και των επιστροφών φόρων που δεν έχουν καταβληθεί στους δικαιούχους, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύονται μηνιαίως από το ΓΛΚ, παρατίθεται στον πίνακα 2.1.

Πίνακας 2.1 Εξέλιξη ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ)				
	Δεκ. 2016	Μαρ. 2017	Ιουν. 2017	Σεπ. 2017
Κρατικός Π/Υ	163	198	233	234
Τοπική Αυτοδιοίκηση	312	411	367	322
Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ)	2.346	2404	2.348	2.051
<i>εκ των οποίων ΕΟΠΥΥ</i>	1.279	1.348	1.357	910
Νοσοκομεία	450	618	554	552
Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	419	465	499	400
Γενική Κυβέρνηση	3.689	4.096	4.001	3.559
Εκκρεμείς επιστροφές φόρων	1.226	1.120	1.252	931
Σύνολο	4.915	5.216	5.254	4.490

Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του ΕΟΠΥΥ συμπεριλαμβάνουν ποσά από rebate και clawback που δεν έχουν συμψηφιστεί ακόμα. Οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των νοσοκομείων συμπεριλαμβάνουν ποσά από rebate που δεν έχουν συμψηφιστεί ακόμα.

Από το σύνολο των εκκρεμών υποχρεώσεων των φορέων, ως ληξιπρόθεσμες ορίζονται εκείνες οι οποίες δεν έχουν εξοφληθεί μετά την παρέλευση 90 ημερών από την ημερομηνία υποχρέωσης εξόφλησής τους. Τα στοιχεία για τις εκκρεμείς επιστροφές φόρων αναφέρονται σε εκκρεμείς επιστροφές φόρων για τις οποίες έχει εκδοθεί το σχετικό ΑΦΕΚ μέχρι και το τέλος του μήνα αναφοράς.

Η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης αποτελεί βασική προτεραιότητα για το Υπουργείο Οικονομικών, δεδομένου ότι συμβάλλει στην ενίσχυση της αξιοπιστίας των φορέων, στην εξυγίανση των προϋπολογισμών τους, αλλά και στην τόνωση της ρευστότητας της οικονομίας.

Για το σκοπό αυτό από τον Ιούνιο του 2016 υλοποιείται πρόγραμμα εκκαθάρισης ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους με έκτακτη χρηματοδότησή τους. Παράλληλα, υλοποιείται η αποπληρωμή εκκρεμών επιστροφών φόρου. Επιπλέον, το 2017 ξεκίνησε και η έκτακτη χρηματοδότηση των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης για την εκκαθάριση εκκρεμών, άνω των 90 ημερών, αιτήσεων συνταξιοδότησης. Η απαραίτητη ρευστότητα για την υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων αντλείται από την ειδική χρηματοδότηση από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ) η οποία προβλέπεται στο πλαίσιο της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης, αλλά και από ίδιους πόρους των φορέων.

Οι χρηματοδοτήσεις από τον ΕΜΣ ξεκίνησαν τον Ιούνιο του 2016. Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2017 εκταμιεύτηκαν συνολικά 4.300 εκατ. ευρώ. Με τη συστηματική προσπάθεια για αποπληρωμή ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων και μετά τη θετική αξιολόγηση από τον ΕΣΜ της πορείας των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων ως και τον Σεπτέμβριο του 2017, εκταμιεύτηκαν επιπλέον 800 εκατ. ευρώ στο τέλος Οκτωβρίου 2017.

Ως αποτέλεσμα, το 2016 και το 2017 παρατηρείται σταδιακή μείωση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης. Τον Σεπτέμβριο του 2017 οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις, συμπεριλαμβανομένων των εκκρεμών επιστροφών φόρων, μειώθηκαν σε σχέση με το τέλος του 2015 κατά 1.489 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, εντός του 2017 έχουν εξοφληθεί 323 εκατ. ευρώ που αφορούν εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης.

Με τη συνέχιση της ροής χρηματοδοτήσεων από τον ΕΜΣ εντός του 2018 και της προσπάθειας των φορέων για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, αλλά και τη στενή εποπτεία και παρακολούθηση από πλευράς του ΓΛΚ, αναμένεται η περαιτέρω μείωσή τους εντός του 2018. Απώτερος στόχος είναι να

ομαλοποιηθεί ο τρόπος αποπληρωμής των υποχρεώσεων της Γενικής Κυβέρνησης προς τρίτους, ενισχύοντας τη ρευστότητα της οικονομίας.

4. Εσωτερική πολιτική

Κοινωνική πολιτική

Οι επιπτώσεις της κρίσης και της διαδικασίας δημοσιονομικής προσαρμογής των περασμένων ετών και η συνακόλουθη αύξηση των αναγκών κοινωνικής στήριξης έχει θέσει τη μεταρρύθμιση της πολιτικής πρόνοιας σε άμεση προτεραιότητα. Η διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη σχεδίου άμεσης κοινωνικής προστασίας για μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, ξεκινώντας από τις πιο ευάλωτες κατηγορίες, παραμένει αναγκαία. Στόχος μιας τέτοιας πολιτικής είναι η άμβλυνση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων και της αποστέρησης στις ακραίες εκδοχές της, καθώς και η διασφάλιση ενός ελάχιστου επίπεδου αξιοπρεπούς διαβίωσης σε όλους τους πολίτες που πραγματικά έχουν ανάγκη.

Η σημαντική υπέρβαση του δημοσιονομικού στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος 1,75% του ΑΕΠ κατά το τρέχον έτος κατέστησε δυνατή τη χορήγηση εφάπαξ κοινωνικού μερίσματος συνολικού εκτιμώμενου ύψους 720 εκατομμυρίων στα οικονομικά ασθενέστερα νοικοκυριά. Το κοινωνικό μέρισμα χορηγείται σε νοικοκυριά που πληρούν, μεταξύ άλλων, εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια και έχει σχεδιαστεί ώστε να καλύπτει το φτωχότερο 1/3 του πληθυσμού, δηλαδή το σύνολο του πληθυσμού που βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας (21,2% το 2016) και σχεδόν το σύνολο του πληθυσμού που αντιμετωπίζει συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού (35,6% το 2016).

Τα νοικοκυριά που δικαιούνται το κοινωνικό μέρισμα διακρίνονται σε κατηγορίες, αναλόγως του συνολικού ισοδύναμου εισοδήματός τους. Το εισόδημα του νοικοκυριού ορίζεται ως το συνολικό εισόδημα, πραγματικό ή τεκμαρτό, όλων των μελών του νοικοκυριού και από οποιαδήποτε πηγή, όπως προκύπτει από τις Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος του φορολογικού έτους 2016. Υπολογίζεται προ φόρων και μετά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και περιλαμβάνει το σύνολο των εισοδημάτων που απαλλάσσονται από τον φόρο και των εισοδημάτων που φορολογούνται με ειδικό τρόπο, καθώς και κάθε μορφή επιδομάτων και λοιπών χρηματικών μεταβιβάσεων.

Πέραν του εισοδηματικού κριτηρίου, η εκπλήρωση των προϋποθέσεων για τη χορήγηση του μερίσματος περιλαμβάνει και συγκεκριμένα όρια για την αξία της ακίνητης περιουσίας. Επιπλέον κριτήρια που τίθενται αφορούν στο ύψος των καταθέσεων των μελών του νοικοκυριού σε πιστωτικά ιδρύματα, στην μη κατανάλωση αγαθών πολυτελείας και στην μόνιμη και νόμιμη διαμονή στη χώρα κατά τα πέντε τουλάχιστον τελευταία έτη, καθώς και στην ύπαρξη χρόνου ασφάλισης τουλάχιστον ενός μήνα σε οποιονδήποτε φορέα κύριας ασφάλισης.

Βάσει των ανωτέρω κριτηρίων, οι δικαιούχοι του κοινωνικού μερίσματος εκτιμώνται σε 1.459.834 νοικοκυριά, ενώ το μέσο ύψος του μερίσματος εκτιμάται σε 483 ευρώ ανά νοικοκυριό. Ειδικότερα, το μέσο ύψος του μερίσματος ανέρχεται σε 610 ευρώ για τα επιλέξιμα νοικοκυριά που υπάγονται στην πρώτη κατηγορία, με τα αντίστοιχα ποσά για τα νοικοκυριά της δεύτερης και της τρίτης κατηγορίας να εκτιμώνται σε 547 ευρώ και 403 ευρώ. Ο συνολικός αριθμός των μελών των δικαιούχων νοικοκυριών ανέρχεται σε 3.472.734 άτομα, ήτοι στο 32% του πληθυσμού της χώρας.

Ταυτόχρονα, μετά από πολύ καιρό, δίνεται η δυνατότητα να θεμελιωθεί ένα πραγματικό κράτος πρόνοιας με βάση τα δικαιώματα των πολιτών για κάλυψη των βασικών αναγκών τους και αξιοπρεπή διαβίωση.

Η μεταρρύθμιση της πολιτικής πρόνοιας, η οποία ξεκίνησε με την εισαγωγή του θεσμού του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης θα συνεχιστεί με πολλαπλές δράσεις και ειδικότερα:

- Σχολικά γεύματα.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

- Νέοι βρεφονηπιακοί σταθμοί.
- Διαμόρφωση νέου πλαισίου για την παιδική προστασία:
  - Επιτροπεία ανηλίκων.
  - Νομοθετικό πλαίσιο για την αναδοχή/υιοθεσία.
  - Νέο πλαίσιο λειτουργίας προνοιακών ΝΠΔΔ & ΝΠΙΔ.
- Λειτουργία ενιαίου φορέα πληρωμής προνοιακών επιδομάτων (ΟΠΕΚΑ).
- Νέο πλαίσιο καταπολέμησης της έλλειψης στέγης ευάλωτων κοινωνικών ομάδων-Φορέας διαχείρισης ακινήτων.
- Μεταστέγαση οικισμών Ρομά.
- Ολοκλήρωση και λειτουργία, στις 13 περιφέρειες, 240 Κέντρων Κοινότητας με ενιαίο γεωπληροφοριακό σύστημα.
- Πιλοτικό πρόγραμμα αξιολόγησης της αναπηρίας με τη δημιουργία ηλεκτρονικού φακέλου αναπηρίας.

Αντιμετώπιση της φτώχειας

Το **Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης (ΚΕΑ)** έχει πλέον καταγραφεί ως ένα από το πιο επιτυχημένα προγράμματα αντιμετώπισης των άμεσων βιοτικών αναγκών των πιο ευάλωτων νοικοκυριών στη χώρα. Ο σωστός σχεδιασμός, τα καινοτόμα χαρακτηριστικά και η ελάφρυνση του πολίτη από πολύπλοκες γραφειοκρατικές διαδικασίες αποδίδουν καρπούς, καθώς η πρόβλεψη για τον αριθμό των 700.000 ατόμων που έχουν ανάγκη άμεσης προστασίας φαίνεται να επαληθεύεται για τα έτη 2017 και 2018, συνεπώς και το ύψος των αναγκαίων κονδυλίων στα επίπεδα των 700 εκατομμυρίων ετησίως.

Πέραν της εισοδηματικής ενίσχυσης, σχεδιάζεται η πλήρης ενεργοποίηση του 2^{ου} πυλώνα του προγράμματος, με την παροχή υπηρεσιών (δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ηλεκτρική ενέργεια και νερό, ΤΕΒΑ, voucher για βρεφονηπιακούς σταθμούς κ.λπ.) καθώς του 3^{ου} πυλώνα της ένταξης στην εργασία τουλάχιστον για το 10% των δικαιούχων-εγγεγραμμένων ανέργων στον ΟΑΕΔ.

Παιδική προστασία

Το επιτυχημένο πιλοτικό πρόγραμμα των **ζεστών σχολικών γευμάτων**, θεσμοθετείται για τα δημοτικά σχολεία σε όλη την επικράτεια το 2018 με 130.000 ημερήσια γεύματα για παιδιά δημοτικού. Η επιλογή των σχολείων πραγματοποιήθηκε με βάση δείκτες φτώχειας, ανεργίας ή/και ειδικών συνθηκών διαπιστωμένων από το Υπουργείο Παιδείας και τους εκπαιδευτικούς.

Το 2018 θα ιδρυθούν 380 νέοι δημοτικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί, που θα εξυπηρετούν επιπλέον 10.000 παιδιά.

Η αύξηση του διατιθέμενου προϋπολογισμού για τα **οικογενειακά επιδόματα** το 2018, στοχεύει στην αύξηση των κονδυλίων για το πρώτο και το δεύτερο παιδί.

Σύγχρονο και διαφανές κράτος πρόνοιας

240 Κέντρα Κοινότητας σε Δήμους όλης της χώρας, 13 παρατηρητήρια στις Περιφέρειες για τις εφαρμοζόμενες κοινωνικές πολιτικές, ένας κεντρικός πυρήνας εποπτείας και ελέγχου συγκροτούν **έναν ισχυρό μηχανισμό** διάγνωσης, αντιμετώπισης, επίλυσης και συνεχούς παρακολούθησης των κοινωνικών αναγκών.

Η μετατροπή του ΟΓΑ σε ενιαίο οργανισμό απονομής επιδομάτων (Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων Κοινωνικής Αλληλεγγύης ΟΠΕΚΑ), θα απαλλάξει τον πολίτη από μια σειρά μακρόχρονων διαδικασιών και θα επιτρέψει τον οικονομικό προγραμματισμό των νοικοκυριών.

Η **καταγραφή σε Εθνικό Μητρώο** όλων ΝΠΙΔ που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας, όχι μόνο θα επιτρέψει τον έλεγχο ευαίσθητων δραστηριοτήτων αλλά, κυρίως, θα ευνοήσει τη συνεργασία και την

αλληλοσυμπλήρωση δράσεων για κάλυψη πολλαπλών αναγκών σε τοπικό επίπεδο.

Μαζί με το δίκτυο των Κέντρων Κοινότητας, συνοικοδομούνται δίκτυα για την ολοκληρωμένη φροντίδα προς τους ηλικιωμένους τρίτης και τέταρτης ηλικίας (διασύνδεση ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ και του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι), καθώς και για την άμεση, κατ' οίκον, αντιμετώπιση αναδυόμενων προβλημάτων.

Απασχόληση - αντιμετώπιση των συνεπειών της ανεργίας

Η αντιμετώπιση της ανεργίας εξακολουθεί να παραμένει κύρια προτεραιότητα. Τα μέτρα που προωθούνται για ενίσχυση της ανάπτυξης και της επιχειρηματικότητας αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στην καταπολέμηση της ανεργίας, μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Παράλληλα, για την άμεση διαχείριση των συνεπειών της ανεργίας, θα συνεχιστεί η προώθηση μέτρων, μέσω συγχρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, τα οποία θα προσφέρουν αυξημένες ευκαιρίες απασχόλησης όλων των κατηγοριών των ανέργων.

Ειδικότερα έχουν σχεδιασθεί και υλοποιούνται:

- Προγράμματα για ανέργους.
- Συμβουλευτική Υποστήριξη, Κατάρτιση, Πιστοποίηση και Προώθηση στην Απασχόληση Ανέργων Υψηλών Προσόντων Ηλικίας 25 - 29 ετών στον κλάδο Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.
- Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Καταπολέμησης της ανεργίας στο Κλάδο της Εφοδιαστικής Αλυσίδας και του Εξαγωγικού Εμπορίου. (Συμβουλευτική Υποστήριξη, Κατάρτιση, Πιστοποίηση και Προώθηση στην Απασχόληση).
- Πρόγραμμα εκπαίδευσης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας ανέργων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις στον τομέα του Τουρισμού στο αντικείμενο του Digital Marketing.
- Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού και Καταπολέμησης της Ανεργίας στο Κλάδο των Υποδομών και Μεταφορών. (Συμβουλευτική Υποστήριξη, Κατάρτιση, Πιστοποίηση και Προώθηση στην Απασχόληση).
- Συνέχιση των προγραμμάτων Κοινωφελούς Εργασίας σε ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και Δημόσιο.
- Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη / 3000 νέοι - υψηλών προσόντων (χρηματοδότηση από τον Ιδιωτικό Τομέα).

Σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των συνεπειών της ανεργίας θα έχει και η αξιοποίηση του σχετικά νέου θεσμού της Κοινωνικής Αλληλέγγυας Οικονομίας. Για την αξιοποίηση αυτή προγραμματίζεται:

- Ίδρυση 100 Κέντρων Στήριξης για τους φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας
- Σύσταση Ταμείου για την ενίσχυση της ΚΑΛΟ με διαθέσιμο αρχικό κεφάλαιο 28 εκατ. ευρώ
- Προγράμματα επιχορηγήσεων για υπάρχουσες επιχειρήσεις και startups.

Για την ενίσχυση των παρεμβάσεων στον ιδιαίτερα σημαντικό και ευαίσθητο τομέα της απασχόλησης και την αντιμετώπιση της ανεργίας σχεδιάζεται για το 2018 μια σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν:

- Σύστημα αμοιβαίων υποχρεώσεων μεταξύ των ανέργων εγγεγραμμένων στον ΟΑΕΔ και του ΟΑΕΔ.
- Σύσταση Περιφερειακών Συμβουλίων Ανάπτυξης του Ανθρώπινου Δυναμικού και Σύνδεσης με την Απασχόληση.
- Απασχόληση ανέργων ως ποσοστό του συνολικού αριθμού εργαζομένων στην εκτέλεση δημοσίων έργων.
- Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου πιστοποίησης παρόχων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.
- Επέκταση ειδικού εποχικού επιδόματος στους εργαζομένους στο χώρο του χορού και των τεχνικών απασχολούμενων σε ζωντανές οπτικοακουστικές εκδηλώσεις.

Υγεία

Η υγεία αποτελεί έναν από τους κρίσιμους δείκτες δίκαιης ανάπτυξης και κοινωνικής ευημερίας. Καθοριστική στην υγειονομική ασφάλεια και αναπτυξιακή προοπτική της χώρας, στην κοινωνική συνοχή,

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

στην αξιοπρέπεια και την ισοτιμία των πολιτών είναι η συμβολή του ΕΣΥ και της Δημόσιας Υγείας.

Το Υπουργείο Υγείας έχει ήδη ετοιμάσει έναν οδικό χάρτη μεταρρυθμίσεων που έχουν ως απώτερο στόχο την εφαρμογή ενός Γενικού Σχεδίου Υγείας με καθολική κάλυψη και παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας, στη βάση της ισότητας και της αλληλεγγύης με έναν οικονομικά βιώσιμο τρόπο. Οι σχετικές δράσεις ενισχύουν τη δυναμική του δημόσιου συστήματος υγείας και βελτιώνουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών του.

Ειδικότερα:

Κατά το 2018 το Υπουργείο Υγείας αναμένεται, μεταξύ άλλων, να συνεχίσει σειρά διαρθρωτικών παρεμβάσεων για: α) τη μεταρρύθμιση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, με την καθιέρωση των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤΟΜΥ), όπως επίσης και για την αναβάθμιση των υφιστάμενων δομών της πρωτοβάθμιας περίθαλψης, β) την παγίωση της νέας φαρμακευτικής πολιτικής μέσω της δημιουργίας επιτροπής αξιολόγησης καινοτόμων ακριβών φαρμάκων που αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ, της καθιέρωσης μηχανισμού διαπραγμάτευσης προσιτών τιμών αποζημίωσης για νέα ακριβά φάρμακα και της αναβάθμισης (υποχρεωτικών) θεραπευτικών πρωτοκόλλων στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, γ) τη δημιουργία της «Λίστας Χειρουργείου» και των Γραφείων Προστασίας Δικαιωμάτων Ασθενών, δ) την τροποποίηση των Οργανισμών των νοσοκομείων, ε) την αποκέντρωση της διοίκησης των υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, στ) τη διακρατική συνεργασία εντός του πλαισίου της ΕΕ για την από κοινού διαπραγμάτευση «δίκαιων» τιμών αποζημίωσης, που θα επιτρέπουν την πρόσβαση των ασθενών στα ακριβά φάρμακα και την οικονομική βιωσιμότητα του συστήματος υγείας, ζ) την ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του Συστήματος Υγείας, η) την έμφαση στον καθολικό εμβολιασμό του παιδικού πληθυσμού και την αναβαθμισμένη υγειονομική φροντίδα των προσφύγων-μεταναστών. Τέλος, η έναρξη λειτουργίας της Εθνικής Κεντρικής Αρχής Προμηθειών Υγείας (ν. 4472/2017) προβλέπεται να συνεισφέρει σημαντικά προς την κατεύθυνση της δημιουργίας ενός κεντροκοιμημένου συστήματος προμηθειών αναφερόμενο στο σύνολο των δημόσιων νοσοκομείων και των ΥΠΕ-ΠΕΔΥ, καθώς και των λοιπών δομών παροχής φροντίδας υγείας.

Συγκεκριμένα με τις παρεμβάσεις αυτές επιδιώκονται:

1. Καθολική και ισότιμη κάλυψη του πληθυσμού, άρση των ανισοτήτων στην Υγεία.
2. Διεύρυνση του Δημόσιου χώρου, προτεραιότητα στη δημόσια περίθαλψη.
3. Στροφή στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ), την πρόληψη και τη Δημόσια Υγεία ως στρατηγική απάντηση στην κρίση του Συστήματος Υγείας, στις ακάλυπτες ανάγκες των πολιτών, καθώς και στο αίτημα ολιστικής, τεκμηριωμένης και ποιοτικής φροντίδας υγείας.
4. Αλλαγές στη φαρμακευτική πολιτική (τιμολόγηση, αξιολόγηση, διαπραγμάτευση, συνταγογράφηση, παραγωγική προοπτική) με στόχο τη διασφάλιση της πρόσβασης των ασθενών στα καινοτόμα φάρμακα, την αύξηση της διεύθυνσης ποιοτικών γενοσήμων στην αγορά και τη βιωσιμότητα του Συστήματος Υγείας.
5. Ολοκληρωμένη υγειονομική φροντίδα των προσφύγων – μεταναστών, δημιουργία ομάδων επαγγελματιών υγείας υπό τον κεντρικό συντονισμό του Υπουργείου Υγείας για την συνεχή παροχή υπηρεσιών ΠΦΥ και Δημόσιας Υγείας σε κάθε χώρο ανοικτής φιλοξενίας, ΚΥΤ και ΠΡΟΚΕΚΑ. Ενίσχυση με προσωπικό των όμορων δημόσιων δομών υγείας - μέριμνα για την υγειονομική φροντίδα (εμβολιασμοί κ.λπ.) όσων προσφύγων διαμένουν σε διαμερίσματα.
6. Ηθικοποίηση του Συστήματος Υγείας, διαφανής διακυβέρνηση, θεσμική εξυγίανση στο χώρο των προμηθειών και του φαρμάκου, υλοποίηση του Σχεδίου Δράσης για τη διαφθορά στον τομέα της Υγείας που έχει εκπονηθεί σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ.
7. Ανθρωποκεντρική φροντίδα με έμφαση στα δικαιώματα των ασθενών - περιορισμός των «άτυπων πληρωμών» στις υπηρεσίες υγείας και της οικονομικής εκμετάλλευσης των ασθενών.
8. Οργανωτική ανασυγκρότηση του Συστήματος Υγείας (νέοι Οργανισμοί ΥΠΕ-Νοσοκομείων- Κέντρων Υγείας, αναθεώρηση της χωροταξίας των ΥΠΕ, αποσύνδεση νοσοκομείων σε συγκεκριμένες περιοχές, ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής και της εκπροσώπησης των ασθενών στη Διοίκηση) –Αλλαγές

στους Οργανισμούς εποπτευόμενων φορέων – Θεσμική εξυγίανση ΚΕΕΛΠΝΟ.

9. Ανανέωση και εμπλουτισμός του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού όλων των Δημόσιων Νοσοκομείων μέσω της αντικατάστασης του παλαιού εξοπλισμού και της αγοράς νέων μηχανημάτων τα οποία μέχρι σήμερα διέθετε μόνο ο ιδιωτικός τομέας.
10. Ενίσχυση της Επείγουσας Προνοσοκομειακής Φροντίδας μέσω της λειτουργικής και επιχειρησιακής αναβάθμισης του ΕΚΑΒ, η οποία περιλαμβάνει την ανασυγκρότηση του Οργανισμού του, την ενίσχυση με νέα μέσα και την αναβάθμιση των αεροδιακομιδών και των πλωτών διακομιδών με στόχο την βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ισότιμη κάλυψη του πληθυσμού όλης της χώρας.
11. Βελτίωση της οικονομικής θέσης του ΕΟΠΥΥ, ολοκλήρωση των συμβάσεων με όλους τους παρόχους και ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών του οργανισμού με στόχο το 2018: οι ασφαλισμένοι πολίτες να επωφελούνται των παροχών με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, οι δε ανασφάλιστοι πολίτες να δικαιούνται όλο και περισσότερες παροχές.
12. Συνέργεια δημόσιων πόρων (γενική φορολογία- κοινωνική ασφάλιση) για τη βιώσιμη χρηματοδότηση του συστήματος υγείας - διεύρυνση του δημοσιονομικού χώρου για επαρκή και αξιόπιστη κάλυψη των σύγχρονων υγειονομικών αναγκών και υπέρβαση των οικονομικών εμποδίων για την καθολική κάλυψη.
13. Ολοκλήρωση της ψυχιατρικής μεταρρύθμισης και προώθηση ενός κοινού στρατηγικού σχεδίου με το Υπουργείο Εργασίας - Κοινωνικής Πρόνοιας για την αποϊδρυματοποίηση όσων – ψυχικά ασθενών ή ΑμεΑ - ζουν σε ασυλικά περιβάλλοντα.
14. Νέα στρατηγική για τις εξαρτήσεις (που συμπεριλαμβάνει αλκοόλ, διαδίκτυο, τζόγο) - λειτουργική διασύνδεση δομών για την πρόληψη, μείωση της βλάβης, υποκατάσταση, απεξάρτηση, ψυχοκοινωνική υποστήριξη, επανένταξη.
15. Συνέργεια με τις κοινωνικές δομές του Κράτους και των ΟΤΑ για ένα αναβαθμισμένο δίκτυο δημόσιων υπηρεσιών αποθεραπείας-αποκατάστασης, ψυχοκοινωνικής φροντίδας, γηριατρικής φροντίδας, δομών για νόσο Alzheimer και άνοια, κατ' οίκον φροντίδας και παρηγορητικής φροντίδας.
16. Ενιαίο κυβερνητικό σχέδιο και διυπουργικές δράσεις και για την τροποποίηση των κοινωνικών προσδιοριστών της ασθένειας (ανεργία, φτωχοποίηση, κοινωνικός αποκλεισμός, «ανθυγιεινές» συνθήκες του φυσικού-εργασιακού-κοινωνικού περιβάλλοντος, εξαρτήσεις, κάπνισμα, παχυσαρκία, τροχαία δυστυχήματα, εργατικά ατυχήματα κ.λπ).

Για την υλοποίηση του σχεδιασμού αυτού είναι σε εξέλιξη νομοθετικές πρωτοβουλίες όπως:

1. Εναρμόνιση με τις ευρωπαϊκές οδηγίες για το ωράριο των γιατρών – αλλαγή στον τρόπο επιλογής των μονίμων γιατρών ΕΣΥ.
2. Δημιουργία ειδικού φορέα Αξιολόγησης Τεχνολογίας Υγείας (ΗΤΑ).
3. Εκσυγχρονισμός της ιατρικής νομοθεσίας.
4. Θεσμική αναδιοργάνωση του ΕΣΥ – αλλαγές στην ιατρική εκπαίδευση.
5. Αλλαγές στο νόμο 4139/2013 για τις εξαρτήσεις.

Προστασία του πολίτη

Ελληνική Αστυνομία

Οι απαιτήσεις της κοινωνίας και της πολιτείας σε θέματα ασφάλειας των πολιτών και η ανάγκη παροχής ποιοτικότερης και αποτελεσματικότερης αστυνόμευσης και προστασίας στο κοινωνικό σύνολο αποτελούν τη βάση του προγραμματισμού της δράσης της ΕΛΑΣ για το 2018 αποσκοπώντας στη δημιουργία ενός σύγχρονου πλαισίου που συνδυάζει μηχανισμούς ταχείας και αποτελεσματικής δράσης, αξιόπιστη και παραγωγική εσωτερική οργάνωση και λειτουργία και ορθολογική χρήση των διατιθεμένων πόρων.

Ειδικότερα:

- Σχεδιάζεται η αναδιάταξη του αστυνομικού προσωπικού και η αναπλήρωση του προσωπικού που έχει διασπαρθεί ανά την επικράτεια για την αντιμετώπιση του προσφυγικού ζητήματος, ώστε η κάλυψη αυτής της ανάγκης να μην αποβαίνει σε βάρος της εν γένει αστυνόμευσης της εγκληματικότητας.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

- Προγραμματίζεται η προμήθεια πρόσθετου και κατάλληλου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, προκειμένου να εκπληρωθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι προτεραιότητες που τίθενται για την αποτελεσματικότερη αστυνόμευση.
- Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του μεταναστευτικού προβλήματος σχεδιάζεται η δημιουργία νέων χώρων Προαναχωρησιακών Κέντρων Κράτησης (π.χ. δημιουργία ΠΡΟΚΕΚΑ Χίου), όπου θα διατεθεί πρόσθετο προσωπικό και νέας υλικοτεχνικής υποδομής, μέσω της υλοποίησης σχετικών δράσεων από την ΕΕ. Επιπλέον καταβάλλεται συνεχής προσπάθεια για την ασφαλέστερη είσοδο - έξοδο πολιτών τρίτων χωρών στη χώρα μας και την ταυτόχρονη μείωση του κύματος των παράνομα εισερχομένων αλλοδαπών καθώς και την ελαχιστοποίηση του χρόνου παραμονής αυτών στη χώρα μας.
- Η εντατικοποίηση της αντιμετώπισης των φαινομένων ρατσισμού, ξενοφοβικής βίας και διακρίσεων, με την ανάπτυξη και υλοποίηση σχετικών εκπαιδευτικών δράσεων και διεπαφών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, με συναρμόδιους φορείς αποτελεί προτεραιότητα της καθημερινής αστυνόμευσης με στόχο την τόνωση του πνεύματος ασφάλειας καθώς και της εμπιστοσύνης των μειονοτήτων - πολιτών στο πρόσωπο της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Για τη μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος και των τροχαίων ατυχημάτων, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα και τους αυτοκινητόδρομους σχεδιάζεται η εντατικοποίηση της τροχονομικής αστυνόμευσης με τη διενέργεια ικανών σε αριθμό περιπολιών και συνεργειών ελέγχου τροχονομικών παραβάσεων καθ' όλο το 24ωρο, καθώς και ο εφοδιασμός του προσωπικού με κατάλληλο και αποτελεσματικότερο εξοπλισμό σύγχρονης τεχνολογίας.

Πυροσβεστικό Σώμα

Οι στρατηγικές, οι δράσεις και το νομοθετικό έργο του Σώματος για το 2018 αφορούν στα κατωτέρω:

- 1.** Αναβάθμιση μηχανισμού επεμβάσεων Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΣ) για φυσικές καταστροφές, ο οποίος εστιάζεται σε δασικές πυρκαγιές, σεισμούς, θεομηνίες κ.λπ. και σε μέτρα μείωσης των συνεπειών τους. Πρόκειται για την ομάδα στρατηγικών δράσεων με το μεγαλύτερο κόστος απόκτησης – χρήσης και λειτουργίας των υποδομών και του εξοπλισμού, καθώς και απασχόλησης προσωπικού του Σώματος.
- 2.** Αναβάθμιση μηχανισμού επεμβάσεων ΠΣ για Τεχνολογικά Ατυχήματα. Η δράση αφορά την ανταπόκριση του μηχανισμού του ΠΣ σε τεχνολογικά και βιομηχανικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης (σε εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στην οδηγία SEVESO), καθώς και σε λοιπές χημικές, βιολογικές, ραδιολογικές και πυρηνικές απειλές.
- 3.** Δράσεις του ΠΣ για τη βελτίωση της ενεργητικής ασφάλειας των Μεταφορών, οι οποίες σχετίζονται με πάσης φύσεως ατυχήματα μεταφορών σε μεταφορικά μέσα ή δίκτυα όπου επεμβαίνει το ΠΣ (οδικά, σιδηροδρομικά, θαλάσσια, αεροπορικά κ.λπ.).
- 4.** Αντιμετώπιση Βιομηχανικών Κινδύνων, στην οποία περιλαμβάνονται δράσεις κατασκευής, προμήθειας πυροσβεστικού εξοπλισμού και λειτουργίας πυροσβεστικών σταθμών σε βιομηχανικές περιοχές (ΒΙΠΕ) εθνικής εμβέλειας, βιομηχανικά πάρκα και αλλού.
- 5.** Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών ΠΣ και αναβάθμιση υποδομών ΤΠΕ. Αποτελεί μία από τις σημαντικότερες κατηγορίες δράσεων καθώς αφορά τη συλλογή, επεξεργασία και αξιοποίηση κρίσιμης «πυροσβεστικής» πληροφορίας για την αντιμετώπιση ατυχημάτων και καταστροφών.
- 6.** Αναβάθμιση Διοικητικής - Επιχειρησιακής Λειτουργίας & Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού ΠΣ. Πρόκειται για δράσεις υποστήριξης του επιχειρησιακού έργου, με έμφαση στην εισαγωγή σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και διαχείρισης συμβάντων και πόρων, εφαρμογή μέτρων μείωσης του κόστους λειτουργίας και εξορθολογισμού των δαπανών που σχετίζονται με όλο το φάσμα επιχειρησιακών και διοικητικών λειτουργιών του ΠΣ.
- 7.** Προμήθεια Ατομικού Εξοπλισμού. Πρωταρχική και σταθερή κατηγορία δράσεων με στόχο την ασφάλεια του επεμβαίνοντος προσωπικού και την συνακόλουθη βελτίωση της αποδοτικότητάς του, σύμφωνα με τα διεθνώς προβλεπόμενα περί υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας για την εφαρμογή μέσων και μέτρων ατομικής προστασίας.
- 8.** Δράσεις ΠΣ στα πλαίσια Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Πρόκειται για δράσεις που αφορούν συγκεκριμένες διοικητικές περιφέρειες και η εν λόγω γεωγραφική αποτύπωση αποσκοπεί στην

παρακολούθηση και κοινοποίηση όλων των δράσεων και παρεμβάσεων που υλοποιούνται αυτοτελώς και αποκλειστικά για προκαθορισμένα γεωγραφικά διαμερίσματα με στόχο την ισόρροπη πυροσβεστική αναβάθμιση ανά την επικράτεια.

9. Κατασκευή Κτιριακών Υποδομών. Περιλαμβάνεται η ανέγερση ή/και βελτίωση των κτιριακών υποδομών στέγασης των πάσης φύσεως πυροσβεστικών εγκαταστάσεων μέσω συμπράξεων δημόσιου ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ), αλλά και των άλλων τρόπων χρηματοδότησης.
10. Στρατηγική προτεραιότητα αποτελεί η διαρκής ανανέωση του προσωπικού λαμβάνοντας υπ' όψιν τον κύκλο εργασιακής ζωής διατηρώντας σταθερό το ισοζύγιο προσλήψεων – συνταξιοδοτήσεων.

Άμυνα

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας έχει ως πρώτιστο στόχο τη διατήρησης της επιχειρησιακής ετοιμότητας και του αξιόμαχου των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ) λαμβάνοντας υπόψη αφενός μεν τη γενικότερη αστάθεια στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου αφετέρου δε την παρούσα δημοσιονομική κατάσταση της χώρας. Παράλληλα, τα τελευταία έτη, καλείται να ανταποκριθεί σε συνεχώς αυξανόμενες απαιτήσεις παροχής κοινωνικού έργου από τις ΕΔ, ιδίως προς αντιμετώπιση των αναγκών που προκύπτουν από τις προσφυγικές - μεταναστευτικές ροές προς τη Χώρα μας.

Στον σύνθετο αυτό ρόλο του το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ανταποκρίνεται εφαρμόζοντας στη διαχείριση των πόρων του αρχές αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας και υλοποιώντας ή προγραμματίζοντας σειρά δράσεων που του επιτρέπουν να εκπληρώνει επιτυχώς την αποστολή του.

Στο πλαίσιο της προσπάθειας εξοικονόμησης πόρων και επίτευξης των δημοσιονομικών στόχων είναι διαρκής εκ μέρους του ΥΠΕΘΑ:

- Η εξέταση της αναγκαιότητας/σκοπιμότητας του συνόλου των λειτουργικών δαπανών ΥΠΕΘΑ και η ρεαλιστική ιεράρχηση αυτών προς διαφύλαξη της ασφάλειας του προσωπικού των ΕΔ και τη διατήρηση ή και επαύξηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας και του αξιόμαχου των Μονάδων των ΕΔ, λαμβάνοντας υπόψη ιστορικά στοιχεία κόστους και τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.
- Η εντατικοποίηση και αυστηροποίηση του δημοσιονομικού ελέγχου προς διασφάλιση της πλέον αποδοτικής και αποτελεσματικής διαχείρισης των πόρων του ΥΠΕΘΑ.
- Η αναθεώρηση του διαγράμματος ροής των διοικητικών διαδικασιών σε Υπηρεσιών/ Μονάδων του ΥΠΕΘΑ και η υιοθέτηση νέων ψηφιακών τεχνολογιών (ηλεκτρονικές χρηματικές συναλλαγές, ηλεκτρονική πληροφόρηση προσωπικού μέσω διαδικτυακών εφαρμογών κ.λπ.).

Για το έτος 2018 προγραμματίζονται ή έχουν ήδη δρομολογηθεί τα ακόλουθα:

α. Ολοκλήρωση των διαδικασιών προσαρμογής των υπηρεσιών/ διευθύνσεων προμηθειών στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) και στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Επιδίωξη κατάρτισης συμφωνιών-πλαίσιο από κεντρικές αναθέτουσες αρχές και χρήση του δυναμικού συστήματος αγορών, με γνώμονα την επιτάχυνση των διαγωνιστικών διαδικασιών, τη μείωση του διοικητικού κόστους και την εξοικονόμηση πόρων μέσω των διακλαδικών προμηθειών και την επίτευξη οικονομικών κλίμακας.

β. Συνέχιση του προγράμματος σταδιακής παραχώρησης οικονομικών δραστηριοτήτων των Στρατιωτικών Εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων (ΕΔ) σε εξωτερικούς φορείς, με στόχο την εξοικονόμηση προσωπικού και μέσω των η οποία θα συμβάλλει στην περαιτέρω αύξηση της επιχειρησιακής ετοιμότητας/ διαθεσιμότητας Μονάδων των ΕΔ.

γ. Αξιοποίηση του μη επιχειρησιακά αναγκαίου στρατιωτικού εξοπλισμού με στόχο τη διάθεση των σχετικών εσόδων για την κάλυψη εξοπλιστικών αναγκών των Γενικών Επιτελείων (ΓΕ).

δ. Επέκταση της εφαρμογής του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος σε περισσότερες Υπηρεσίες/ Μονάδες των ΕΔ προς ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ε. Προώθηση νέου σχεδίου μεταθέσεων του Στρατιωτικού προσωπικού με κοινωνικοοικονομικά κριτήρια, με στόχο την εξοικονόμηση πόρων μέσω της μείωσης εξόδων εγκατάστασης και λοιπών εξόδων μετακίνησης.

στ. Περαιτέρω υλοποίηση της νέας αναθεωρημένης δομής δυνάμεων με σύσταση μικρότερων και πιο ευέλικτων δομών με μεγαλύτερη επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα και χαμηλότερο λειτουργικό κόστος. Στο υπόψη πλαίσιο εντάσσεται και ο προγραμματισμός συγχωνεύσεων Υπηρεσιών και Μονάδων των ΕΔ, καθώς και η συστέγαση αυτών.

ζ. Αξιοποίηση των Στρατιωτικών Εργοστασίων και του εξειδικευμένου προσωπικού των ΕΔ σε τομείς όπως η συντήρηση κύριου υλικού (αμυντικού και μη), η παραγωγή ειδών ένδυσης και υπόδησης, η παρασκευή φαρμάκων - χρωμάτων - χημικών υλικών κ.α., προς κάλυψη αναγκών των ΕΔ και εξοικονόμηση χρηματικών πόρων.

η. Κατάρτιση διμερών συμφωνιών για την ανάπτυξη/ απόκτηση αμυντικών δυνατοτήτων με κοινή χρηματοδότηση, προς εξοικονόμηση εθνικών κονδυλίων.

θ. Συνέχιση της αξιοποίησης των οικονομικών πόρων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την υλοποίηση αναπτυξιακών έργων και δράσεων σε τομείς εξοικονόμησης ενέργειας, ενεργειακής αποδοτικότητας, διαχείρισης απορριμμάτων/ αποβλήτων, αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κ.λπ. Στο υπόψη πλαίσιο εντάσσεται και η εξασφάλιση πόρων από ευρωπαϊκά ταμεία για την κάλυψη δαπανών αντιμετώπισης των προσφυγικών - μεταναστευτικών προς τη Χώρα μας ροών.

ι. Επανεξέταση του αριθμού των υποχρεωτικών σχολείων εκπαίδευσης στελεχών των ΕΔ και της διάρκειας αυτών. Συναφώς, προωθείται η αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση (τηλεκπαίδευση) στελεχών σε σχολές των ΕΔ (ΣΕΘΑ, ΑΔΙΣΠΟ).

ια. Ανάλυση πρωτοβουλιών μείωσης των γραφειοκρατικών διαδικασιών, με σκοπό την ταχύτερη διεκπεραίωση υποθέσεων/ υπηρεσιών προς τρίτους. Στο υπόψη πλαίσιο προωθείται η χρήση σύγχρονων τεχνολογιών στη διακίνηση αλληλογραφίας προς μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης αυτής και περιστολή δαπανών γραφικής ύλης και αναλωσίμων εκτύπωσης.

ιβ. Αξιοποίηση της τεχνογνωσίας και της αποτελεσματικότητας του ιδιωτικού τομέα προς ικανοποίηση αναγκών των ΕΔ μέσω Συμπράξεων Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), ώστε αφενός να κατασκευάζονται ποιοτικά έργα, αφετέρου να τονώνεται η οικονομική ανάπτυξη μέσω της μόχλευσης ιδιωτικών πόρων σε αναπτυξιακά έργα με πολλαπλασιαστικό όφελος.

ιγ. Προώθηση σύστασης ενιαίου φορέα διάθεσης εναερίων μέσων των ΕΔ για την εκτέλεση του αεροπορικού έργου και των αποστολών κοινής ωφελείας, όπως η αεροπυρόσβεση, η επιτήρηση δασών, οι αεροδιακομιδές, οι από αέρος μεταφορές υγειονομικού υλικού, η έρευνα και διάσωση, οι αποστολές αεροπορικής υποστήριξης κ.λπ.

ιδ. Ίδρυση Εθνικής Αρχής (Εθνική Στρατιωτική Αρχή Αξιοπλοΐας) που θα διασφαλίζει το αξιόπλοο των στρατιωτικών αεροσκαφών και των λοιπών στρατιωτικών αεροναυτικών προϊόντων, εξαρτημάτων και συσκευών που χρησιμοποιούνται από τις ΕΔ, θα θεσπίζει το απαιτούμενο κανονιστικό πλαίσιο αναφορικά με τις απαιτήσεις αξιοπλοΐας και θα διενεργεί ελέγχους για τη συμμόρφωση ή μη των φορέων σχεδίασης, κατασκευής και συντήρησης στρατιωτικών αεροσκαφών επί των βασικών απαιτήσεων αξιοπλοΐας.

ιε. Αναθεώρηση υφιστάμενων διατάξεων των Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας και των Ειδικών Λογαριασμών Αλληλοβοήθειας των ΕΔ, προκειμένου να συνάδουν με τα σημερινά δημοσιονομικά δεδομένα.

ιστ. Αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου περί προμηθειών αμυντικού υλικού (ν.3978/2011) με στόχο

την απλοποίηση των σχετικών διαδικασιών προς εξυπηρέτηση των αναγκών ΥΠΕΘΑ, με παράλληλη, ωστόσο, ενίσχυση της διαφάνειας και θέσπιση δικλείδων διασφάλισης του δημόσιου συμφέροντος.

Δικαιοσύνη, Διαφάνεια, Ανθρώπινα Δικαιώματα

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προχωρά κατά προτεραιότητα στην προσπάθεια δημιουργίας μιας σύγχρονης θεσμικής αρχιτεκτονικής αντιεγκληματικής και σωφρονιστικής πολιτικής, απόδοσης δικαιοσύνης, προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πάταξης της διαφθοράς και της απάτης.

Ειδικότερα, κατά τομέα σχεδιάζεται:

- Αναδιοργάνωση του τρόπου διοίκησης των καταστημάτων κράτησης και φιλοξενίας με έμφαση στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο θα βασιστεί στις διεθνείς πρακτικές, στοχεύοντας στην αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται από τις δομές φιλοξενίας ανηλίκων, τα καταστήματα κράτησης και τις υπηρεσίες επιμελητών ανηλίκων και κοινωνικής αρωγής.
- Σχεδιασμός Ενιαίας και Ολοκληρωμένης Επιχειρησιακής Αρχιτεκτονικής της Ποινικής, Πολιτικής και Διοικητικής διαδικασίας με στόχο τη σύνταξη απλουστευμένων και αποτελεσματικών κανόνων, την εκδίκαση εκκρεμών υποθέσεων, την εισαγωγή εφαρμογών ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, τη συλλογή στατιστικών στοιχείων της Δικαιοσύνης και την κατάρτιση του προσωπικού της Δικαιοσύνης.
- Αναθεώρηση του Στρατηγικού Σχεδίου Καταπολέμησης της Διαφθοράς με στόχο την αντιμετώπιση του πολύπλευρου φαινομένου της διαφθοράς. Ο στρατηγικός αυτός σχεδιασμός υλοποιείται με την προώθηση δράσεων όπως:
  - Βελτίωση και ανάπτυξη των υπηρεσιών υγείας (ένταξη του Νοσοκομείου και Ψυχιατρείου Κρατουμένων Κορυδαλλού στο ΕΣΥ), απεξάρτησης και εκπαίδευσης/ επιμόρφωσης που παρέχονται στα καταστήματα κράτησης.
  - Ανάπτυξη υπηρεσιών για ανηλίκους και νέους με παραβατική συμπεριφορά και πρόληψη παραβατικότητας με την προώθηση σχεδίου νόμου που αφορά τη σύσταση Μονάδων Μέρμινας Νέων: α) στέγες φιλοξενίας, β) στέγες εντατικής επιτήρησης, γ) θεραπευτικές μονάδες, δ) μονάδες απεξάρτησης νέων, ε) μονάδες κοινωνικής αποκατάστασης και στ) μονάδες επανένταξης νέων.
  - Βελτίωση των υποδομών και κατ' επέκταση των συνθηκών κράτησης και ενίσχυση του επιπέδου ασφάλειας στα καταστήματα κράτησης.
  - Διοικητική αναδιοργάνωση της σωφρονιστικής διοίκησης και ορθολογική αξιοποίηση του προσωπικού.
  - Επέκταση της χρήσης των εναλλακτικών της φυλάκισης μέτρων για τη μείωση του πληθυσμού των φυλακών και τη μείωση του συνολικού κόστους.
  - Έναρξη λειτουργίας του νέου καταστήματος κράτησης στη Δράμα.
  - Αναδιοργάνωση των αγροτικών καταστημάτων κράτησης και των παραγωγικών εργαστηρίων που λειτουργούν στα καταστήματα κράτησης, με σκοπό την ενίσχυση της εργασιακής ένταξης μετά την αποφυλάκιση και της αυτοχρηματοδότησης των δομών.
- Δημιουργία Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Διαδικασίας και Ολοκληρωμένου Συστήματος Πρακτικών Δικαστηρίων.
- Υλοποίηση Δράσεων Ανασχεδιασμού και Βελτιστοποίησης της Ροής Ποινικής, Πολιτικής και Διοικητικής Διαδικασίας.
- Δημιουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αφερεγγυότητας (ΗΜΑ) και προώθηση της ενσωμάτωσής του στην ροή της Πολιτικής και Ποινικής Διαδικασίας του ΟΣΔΔΥ-ΠΠ και της διασύνδεσής του μέσω Web Services: i) με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο ΓΕΜΗ ii) με τα αντίστοιχα ηλεκτρονικά μητρώα αφερεγγυότητας των Κρατών Μελών της ΕΕ και iii) με τα αντίστοιχα ηλεκτρονικά μητρώα επιχειρήσεων των Κρατών Μελών της ΕΕ.
- Ενίσχυση των δράσεων συνεχιζόμενης κατάρτισης στελεχών του Δικαστικού Σώματος από την Εθνική Σχολή Δικαστών.
- Δημιουργία υποδομών για τη χρήση της τηλεδιάσκεψης στα δικαστήρια και σωφρονιστικά καταστήματα.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

- Δημιουργία ολοκληρωμένου μηχανογραφικού συστήματος καταγγελιών, το οποίο θα συστηματοποιεί, διασταυρώνει και αξιολογεί από πλευράς αξιοπιστίας και σημαντικότητας τις καταγγελίες και θα τις ταξινομεί δίνοντάς τους βαθμούς προτεραιότητας.
- Ψηφιοποίηση εντύπων αρχείων και δεδομένων δικαστηρίων, ψηφιοποίηση αρχείου ανεκτέλεστων αποφάσεων και ψηφιοποίηση εντύπου αρχείου υποθηκοφυλακείων και παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών.
- Υποστήριξη της εσωτερικής λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου με τη μηχανογράφηση όλων των σταδίων κατασταλτικού ελέγχου που ασκεί το Ελεγκτικό Συνέδριο ως εξωτερικός ελεγκτής της γενικής κυβέρνησης.
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης των στατιστικών προϊόντων του ΥΔΔΑΔ, ως φορέα του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ), σύμφωνα με τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές (ΚΟΠ).

Μεταναστευτική πολιτική

Ο στρατηγικός σχεδιασμός του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής (ΥΜΕΠΟ) για το 2018 επικεντρώνεται στην περαιτέρω βελτίωση της διαχείρισης των προβλημάτων υπηκόων άλλων χωρών με έμφαση αυτών των τρίτων χωρών, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο εισήλθαν στην ελληνική επικράτεια. Κύρια στόχευση αποτελεί η μέγιστη δυνατή προστασία των δικαιωμάτων των εν λόγω πληθυσμιακών ομάδων μέσω εθνικών αλλά και ενωσιακών πολιτικών, λαμβάνοντας υπόψη και τη γενικότερη οικονομική και κοινωνική κατάσταση της χώρας. Βασικούς άξονες αυτού του σχεδιασμού συνιστούν η μείωση της πίεσης στις νησιωτικές περιοχές, η βελτίωση των συνθηκών στις δομές της ενδοχώρας, η περαιτέρω προώθηση της εγκατάστασης προσφύγων σε διαμερίσματα και η συνέχιση της προσπάθειας διεθνούς αντιμετώπισης του προβλήματος.

Προτεραιότητες του προγραμματισμού δράσεων για το 2018 είναι:

- Η οργανωτική ανάπτυξη και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιακών μονάδων του ΥΜΕΠΟ με τη λήψη όλων των απαραίτητων διοικητικών μέτρων για την εφαρμογή του Οργανισμού Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΟΕΥ), την πλήρωση των απαραίτητων θέσεων εργασίας με την πρόσληψη προσωπικού και τη συμμετοχή στη δεύτερη φάση της κινητικότητας.
- Η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες τρίτων χωρών με έμφαση κυρίως στις υπηρεσίες που έχουν σχέση με τη βελτίωση του χρόνου εξέτασης των αιτημάτων και την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, την πρόσβαση στην εργασία, την υγεία και τη μόρφωση, την προστασία των ευάλωτων κατηγοριών και ειδικά των ασυνόδευτων ανηλίκων.

Προς τούτο εντός του 2018 θα προωθηθούν οι παρακάτω δράσεις:

- Ολοκλήρωση, σε συνεργασία με άλλες κρατικές υπηρεσίες, των διαδικασιών καθορισμού των ορίων αρμοδιοτήτων και δικαιοδοσιών και των αναλογούντων οικονομικών επιβαρύνσεων.
- Πλήρης εφαρμογή του ν. 4375/2016 σχετικά με την αποστολή της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠΥΤ) που αφορά την ενίσχυση, στελέχωση και ανάπτυξη των περιφερειακών υπηρεσιών της.
- Έκδοση εντός του α' τριμήνου του 2018 κοινών Υπουργικών Αποφάσεων κατ' επιταγή του ν. 4375/2016 για τη σύσταση του συνόλου των μόνιμων ανοιχτών Δομών Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας, που λειτουργούν στην ενδοχώρα ως Περιφερειακές Υπηρεσίες της ΥΠΥΤ και φιλοξενούν αιτούντες άσυλο και πολίτες τρίτων χωρών καθώς και έκδοση των Κανονισμών Λειτουργίας των ως άνω Περιφερειακών Υπηρεσιών και των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης στα νησιά.
- Υποβολή για ψήφιση σχεδίου νόμου για την ενσωμάτωση Οδηγίας 2013/33/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία.
- Λειτουργία δύο ακόμη περιφερειακών υπηρεσιών εξέτασης αιτημάτων ασύλου σε Ιωάννινα και Δυτική Αττική
- Σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών σχετικών με τον καθορισμό του καθεστώτος ανιθαγενούς, την επανεγκατάσταση, την οικογενειακή επανένωση, την χορήγηση θεωρήσεων εισόδου, τη χορήγηση

- ταξιδιωτικών εγγράφων σε δικαιούχους διεθνούς προστασίας κ.λπ.
- Τροποποίηση του Κανονισμού της Υπηρεσίας Ασύλου.
  - Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις οδηγίες 2014/66/ΕΕ και 2016/801 σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών στα πλαίσια ενδοεταίρικής μετάθεσης και σπουδών αντίστοιχα.
  - Ολοκλήρωση του έργου της επιτροπής αναθεώρησης του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης με εξέταση και του θέματος του παραβόλου που καταβάλλεται από πολίτες τρίτων χωρών
  - Νομοθετική πρωτοβουλία για την ρύθμιση της έκδοσης Ειδικής Βεβαίωσης Νόμιμης Διαμονής και της ανάληψης από το ΥΜΕΠΟ του εθνικού συντονισμού συμμετοχής της χώρας μας στις εργασίες του Οργανισμού Διακυβερνητικών Διαβουλεύσεων για τη Μετανάστευση (συνεργασία με Υπ. Εξωτερικών).
  - Λήψη μέτρων για τη συνεχιζόμενη συντήρηση ηλεκτρονικών υπηρεσιών διαχείρισης των ηλεκτρονικών αδειών διαμονής, SPOC και βιομετρικών δεδομένων.

Βασική επιδίωξη του ΥΜΕΠΟ είναι η συνέχιση της βελτίωσης της απορροφητικότητας των πιστώσεων από ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς για θέματα μετανάστευσης και ο καλύτερος δυνατός συνδυασμός τους με τους διαθέσιμους πόρους του τακτικού προϋπολογισμού και του ΠΔΕ, ώστε να επιτυγχάνεται το καλύτερο δυνατό κοινωνικό, διοικητικό και δημοσιονομικό αποτέλεσμα.

Έρευνα και καινοτομία

Η ενίσχυση της έρευνας και της καινοτομίας αποτελεί σημαντικό στοιχείο στην προσπάθεια στήριξης και προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάζονται δράσεις που στοχεύουν στα εξής:

- Δημιουργία και στήριξη υποδομών ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων.
- Ενίσχυση του ερευνητικού προσωπικού της χώρας.
- Υποστήριξη του Ελληνικού Κέντρου Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) για την ενίσχυση του ερευνητικού δυναμικού: υποτροφίες για μεταπτυχιακούς και διδακτορικούς φοιτητές, μεταδιδακτορικούς ερευνητές (με στόχο την αναστροφή της μονόπλευρης φυγής τους στο εξωτερικό) και των ερευνητικών υποδομών της χώρας.
- Διασύνδεση των ερευνητικών φορέων και ΑΕΙ/ΤΕΙ με την παραγωγική διαδικασία μέσω της αξιοποίησης του ερευνητικού έργου και της καινοτομίας που παράγεται στους ακαδημαϊκούς και ερευνητικούς φορείς.
- Υλοποίηση εμβληματικών δράσεων στους τομείς «Πολιτισμός, Υδατοκαλλιέργειες, Υλικά».
- Σχεδιασμό εμβληματικών δράσεων στους τομείς «Αγροδιατροφής».
- Σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας (Κέντρα Ικανοτήτων, Clusters Καινοτομίας, Ενίσχυση R & D επιχειρήσεων, Seal of Excellence – SMEs).
- Ενίσχυση Διεθνών και Ευρωπαϊκών Συνεργασιών (υλοποίηση Διμερούς συνεργασίας Ελλάδας – Κίνας).
- Παροχή χρηματοδότησης και κατάλληλων μηχανισμών μεταφοράς τεχνολογίας και επιτάχυνσης της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων μέσω του Ταμείου Επιχειρηματικών Συμμετοχών (Equifund) και του «Παράθυρου Καινοτομίας».
- Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου των Ερευνητικών Φορέων.
- Προώθηση νομοθετικών παρεμβάσεων που θα αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ανάπτυξης της οικονομίας της γνώσης, της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων, της διαχείρισης θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και ηθικής δεοντολογίας.

Αγροτική ανάπτυξη

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχεδιάζει την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και την ανάληψη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών στον τομέα αρμοδιότητάς του, με στόχο τη βελτίωση της ελληνικής γεωργίας και των συνθηκών δράσης των απασχολουμένων με την αγροτική παραγωγή.

Ειδικότερα:

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

α) Διαρθρωτικές Μεταρρυθμίσεις

Υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου αναφορικά με το καθεστώς πληρωμών των παραγωγών εντός διμήνου (εφαρμογή του ν.4492/2017 (ΦΕΚ.156 Α΄) με σκοπό την αντιμετώπιση της καθυστέρησης των πληρωμών των παραγωγών με στόχο την μεταφορά ρευστότητας από το εμπόριο στην παραγωγή, πρωτίστως στις εμπορικές συναλλαγές νωπών και ευαλλοιώτων προϊόντων.

Εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου για την υποχρεωτική επισήμανση προέλευσης στο γάλα και στο κρέας (ν.4492/2017, ΦΕΚ.156 Α΄) με στόχο την καταπολέμηση του φαινομένου των ελληνοποιήσεων.

Υλοποίηση του νέου θεσμικού πλαισίου εκπροσώπησης των Αγροτικών Συνεταιρισμών σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο (ν.4492/2017 (ΦΕΚ.156 Α΄).

Υλοποίηση της Εθνικής Γεωγραφικής Πληροφοριακής Βάσης Δεδομένων (ΕΓΠΒΔ) με την ονομασία «Βοσκήσιμες Γαίες της Ελλάδας», σύμφωνα με τα χαρτογραφικά δεδομένα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθώς και τα γεωχωρικά δεδομένα που προκύπτουν από τα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης, με σκοπό την καταγραφή των βοσκήσιμων γαιών της χώρας για τις ανάγκες εφαρμογής των κοινοτικών και εθνικών προγραμμάτων που σχετίζονται με τη χρήση αυτών.

Αναβάθμιση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) της Κτηνιατρικής στα πλαίσια της Σήμανσης και Καταγραφής Βοοειδών, Αιγοπροβάτων και Χοίρων.

Αναβάθμιση του Δικτύου Κτηνιατρικών Εργαστηρίων και ειδικότερα των εθνικών εργαστηρίων αναφοράς και των επισήμων εργαστηρίων που είναι ορισμένα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 882/2004 για τη διενέργεια των επισήμων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

β) Αναπτυξιακές Πρωτοβουλίες

Ενεργοποίηση του νεοσύστατου νομικού προσώπου με την επωνυμία ΟΔΙΑΓΕ (Οργανισμός Διαχείρισης Ακινήτων, Γαιών και Εξοπλισμών) και δραστηριοποίησή του στην αξιοποίηση των ακινήτων και γαιών του ΥΠΑΑΤ, καθώς και του εξοπλισμού των υπό εκκαθάριση Αγροτικών Συνεταιρισμών (παραγωγικές μονάδες, διαλογητήρια, τυποποιητήρια, ψυγεία, κ.λπ.).

Θέσπιση Εθνικού Συστήματος Ελέγχου και Επιβολής Αλιείας (ΕΣΣΕΑ) με την προώθηση σχεδίου νόμου για τη στήριξη της αλιείας με μέτρα που θα εξασφαλίσουν τη δυνατότητα διατήρησης των ιχθυοαποθεμάτων και τη θεσμοθέτηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για την αειφορική διαχείρισή τους.

Ρύθμιση για την «Κτηνοτροφία και τις Κτηνοτροφικές Εγκαταστάσεις» με την προώθηση σχεδίου νόμου για τη μείωση των διοικητικών και οικονομικών επιβαρύνσεων για τον κτηνοτρόφο, με τελικό στόχο την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας, καθώς και όλων των αναγκαίων μέτρων που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την κατασκευή και λειτουργία των έργων που αφορούν την κτηνοτροφική δραστηριότητα.

Ενέργεια - περιβάλλον

Οι πρωτοβουλίες που σχεδιάζονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι κατά τομέα δράσης του οι εξής:

Ενέργεια

- Συγκρότηση Επιτροπής Σχεδιασμού Ενεργειακής Πολιτικής, υπεύθυνης για την εκπόνηση του Εθνικού Ενεργειακού Σχεδιασμού.
- Υποστήριξη και ενίσχυση των Ενεργειακών Κοινοτήτων.

- Θεσμοθέτηση του νομοθετικού πλαισίου για τη δημιουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, για τη μετάβαση στην ενιαία Ευρωπαϊκή αγορά ενέργειας με την υιοθέτηση του «μοντέλου-στόχου».
- Θεσμικές παρεμβάσεις για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, όπως η υποστήριξη του προγράμματος του ΔΕΔΔΗΕ για την ηλεκτροκίνηση στα νησιά.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

- Προκήρυξη διαγωνισμών για άλλο 1GW ισχύος σε νέα έργα αιολικών, μεταφραζόμενο σε επιπλέον 1-1,2 δισ. ευρώ επενδύσεων.
- Κατάρτιση σχεδίου νόμου για την αξιοποίηση της γεωθερμίας.
- Υιοθέτηση του νέου διαγωνιστικού πλαισίου ΑΠΕ που εφαρμόστηκε πιλοτικά το 2017.
- Διαμόρφωση νέου καθεστώτος λειτουργίας και τιμολόγησης υβριδικών έργων ΑΠΕ.

Φυσικό αέριο

- Άνοιγμα της εγχώριας αγοράς φυσικού αερίου τόσο στη χονδρική όσο και στη λιανική αγορά ενέργειας.
- Επιτάχυνση της επέκτασης της χρήσης φυσικού αερίου.
- Προώθηση έργων στρατηγικής σημασίας στον τομέα του φυσικού αερίου:
  - Υλοποίηση του πλωτού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στην Αλεξανδρούπολη.
  - Εκκίνηση της κατασκευής του Διασυνδεδετήριου Αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας IGB
  - Ολοκλήρωση του σχεδιασμού του Αγωγού EastMed σε συνεργασία με την Κύπρο, την Ιταλία και το Ισραήλ.
  - Ολοκλήρωση της αναβάθμισης του τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού αερίου της Ρεβυθούσας.

Υδρογονάνθρακες

- Προκήρυξη δύο νέων διεθνών διαγωνισμών έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων για θαλάσσιες περιοχές νότια της Κρήτης και για θαλάσσια περιοχή του Ιονίου.
- Ολοκλήρωση της επικαιροποίησης των σεισμικών δεδομένων και επαναχάραξη των παλαιών οικοπέδων.
- Αναθεώρηση και εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.
- Ενεργοποίηση του Εθνικού Λογαριασμού Κοινωνικής Αλληλεγγύης των Γενεών.

Χωροταξία

- Αναθεώρηση των Ειδικών Χωροταξικών Σχεδίων για τον Τουρισμό και τις ΑΠΕ.
- Αναθεώρηση του Ειδικού Χωροταξικού για τα Επιχειρηματικά Πάρκα, με την ενσωμάτωση του επιχειρησιακού σχεδίου του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.
- Κατάρτιση νέου Ειδικού Χωροταξικού για τους Ορυκτούς Πόρους.
- Υλοποίηση του προγράμματος επικαιροποίησης του πολεοδομικού σχεδιασμού σε εθνικό επίπεδο (Τοπικά Χωρικά Σχέδια, σε βάση προτεραιοποίησης).
- Δημιουργία και λειτουργία της πλατφόρμας της Ηλεκτρονικής Πολεοδομίας.

Κτηματολόγιο

- Ενεργοποίηση του νέου φορέα, του Οργανισμού Εθνικού Κτηματολογίου.
- Σύσταση νέας ηλεκτρονικής βάσης τοπογραφικών διαγραμμάτων σε συνεργασίας με το ΤΕΕ.
- Υπογραφή των συμβάσεων που έχουν απομείνει για την ολοκλήρωση της κτηματογράφησης της χώρας

Ορυκτοί πόροι

- Εκσυγχρονισμός της Λατομικής και Μεταλλευτικής Νομοθεσίας.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

- Σύσταση:
  - Ειδικής Γραμματείας Επιθεώρησης και Ελέγχου ΥΠΙΕΝ για την αναβάθμιση του ελεγκτικού ρόλου της Πολιτείας σε θέματα συμμόρφωσης των εξορυκτικών επιχειρήσεων με την Περιβαλλοντική και Μεταλλευτική νομοθεσία και τους εφαρμοστέους κανονισμούς (ΚΜΛΕ)
  - Παρατηρητηρίου Μεταλλευτικών και Λατομικών Δραστηριοτήτων για τη συνεχή αξιολόγηση του κλάδου της εξόρυξης.
- Προώθηση της επενδυτικής δραστηριότητας στον τομέα των ορυκτών πόρων μέσω της ένταξης ΟΠΥ στον Αναπτυξιακό Νόμο.
- Ενίσχυση της Ερευνητικής Δράσης του ΙΓΜΕ στα πεδία της γεωλογικής υποδομής, των υδατικών πόρων, των ορυκτών πόρων & των δομικών υλικών, των γεω-ενεργειακών πρώτων υλών & της γεωθερμικής ενέργειας.

Έλεγχος Δομημένου Περιβάλλοντος

- Σύσταση νέας διοικητικής δομής, του Παρατηρητηρίου Δομημένου Περιβάλλοντος, για τον έλεγχο και του δομημένου περιβάλλοντος.
- Δημιουργία ηλεκτρονικής υπηρεσίας της Τράπεζας Δικαιωμάτων Δόμησης και Κοινοχρήστων Χώρων, με στόχο τη δημιουργία ελεύθερων κοινοχρήστων χώρων, τη διατήρηση και αποκατάσταση κτιρίων πολιτιστικής κληρονομιάς και την αναβάθμιση πολεοδομικά και περιβαλλοντικά επιβαρυνμένων περιοχών.
- Δημιουργία υπηρεσίας για την ηλεκτρονική έκδοση οικοδομικών αδειών, με σκοπό τη μείωση του χρόνου αδειοδότησης, την απλοποίηση της διαδικασίας την εξάλειψη φαινομένων διαφθοράς και διαπλοκής.
- Εισαγωγή νέας διαδικασίας, της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου για τη θεσμοθέτηση διαδικασιών δημιουργίας, υποβολής, ενημέρωσης και περιοδικών ελέγχων της ταυτότητας των κτιρίων.
- Εισαγωγή της Ηλεκτρονικής Χωρικής Ταυτότητας Δήμου, για την καταγραφή της χωροταξικής και πολεοδομικής κατάστασης των Δήμων.
- Δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την καταγραφή της αυθαίρετης δόμησης από το 2011 και μετά.

Ναυτιλία

Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ως ο αρμόδιος διοικητικός φορέας για την άσκηση της ναυτιλιακής, της νησιωτικής και της λιμενικής πολιτικής καθώς και της επιχειρησιακής δράσης του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής, σχεδιάζει δράσεις και πρωτοβουλίες, οι οποίες έχουν ως στόχους:

- Την ενίσχυση της ποντοπόρου ναυτιλίας, τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Σημείας, την ενίσχυση των κανόνων της ποιοτικής ναυτιλίας και την προσέλκυση πλοίων στο Ελληνικό Νηολόγιο. Οι δράσεις αυτές αποτελούν στρατηγική προτεραιότητα, καθώς ο κλάδος της ναυτιλίας μπορεί να αποτελέσει βασικό πυλώνα της προσπάθειας για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας.
- Τη μέριμνα για την παροχή προστασίας των ελληνικών πλοίων στην αλλοδαπή και την παρακολούθηση της εφαρμογής ειδικών μέτρων αναφορικά με τη σύσταση ίδρυση και εγκατάσταση ημεδαπών και αλλοδαπών ναυτιλιακών εταιρειών.
- Την υποστήριξη και ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Θαλασσιών Μεταφορών καθώς και την κατάρτιση Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών.
- Την ενίσχυση της ναυτιλιακής διπλωματίας και την ανάπτυξη των διμερών ναυτιλιακών μας σχέσεων με ενεργό ρόλο στους διεθνείς οργανισμούς.
- Την ανάπτυξη της ναυτιλίας μικρών αποστάσεων με καλύτερη διασύνδεση των μεγάλων ελληνικών λιμένων που αποτελούν απολήξεις χερσαίων μεταφορικών δικτύων με αντιστοίχους λιμένες της Ανατολικής Μεσογείου, της Αδριατικής και της Μαύρης Θάλασσας.
- Την ανάπτυξη δράσεων για προσέλκυση επενδύσεων, ναυτιλιακών κεφαλαίων και επιχειρήσεων σε λιμενικές και παραναυτιλιακές αρμοδιότητες και την επιλογή και υλοποίηση επενδυτικών έργων που θα

συμβάλουν στην ανάπτυξη της ναυτιλιακής οικονομίας και στη βελτίωση των λιμενικών εγκαταστάσεων.

- Την ανάδειξη του ρόλου του ανθρώπινου παράγοντα στην ναυτιλία, την προσέλκυση νέων στελεχών και την παροχή κίνητρων για την παραμονή στο ναυτικό επάγγελμα και την προστασία των εργασιακών δικαιωμάτων.
- Τη μέριμνα για την αναβάθμιση της ναυτικής εκπαίδευσης και επιμόρφωση των ναυτικών με την προώθηση ενεργειών και δράσεων που στοχεύουν στην αναβάθμιση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών, στη βελτίωση των διοικητικών λειτουργιών των Σχολών Εμπορικού Ναυτικού, στην αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής και του εκπαιδευτικού εξοπλισμού και την ενίσχυση των σπουδαστών των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού.
- Την επιμόρφωση και κατάρτιση σε Μηχανικούς του Εμπορικού Ναυτικού με την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πράξεων για την κατάρτιση ανέργων ναυτικών και την παροχή επαγγελματικής πιστοποίησης, με στόχο τη βελτίωση της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης για τη δημιουργία κατάλληλων στελεχών Εμπορικού Ναυτικού.
- Την αναβάθμιση των ακτοπλοϊκών υπηρεσιών καθώς και των υπηρεσιών θαλασσίου τουρισμού με δράσεις που στοχεύουν στην ανάπτυξη της κρουαζιέρας και του yachting.
- Τον σχεδιασμό και την εφαρμογή εθνικής λιμενικής πολιτικής, με στόχο την ανάπτυξη της λιμενικής υποδομής στην Ελλάδα, την ενίσχυση του ρόλου των ελληνικών λιμένων στο εθνικό και περιφερειακό διεθνές μεταφορικό σύστημα, και την αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων λιμενικών υπηρεσιών προς τους χρήστες, με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών μηχανισμών της ΕΕ, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων EFSI και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων για επενδύσεις βελτίωσης και ανάπτυξης στους ελληνικούς λιμένες.
- Την κατάρτιση και εφαρμογή Σχεδίων Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων που παράγονται από πλοία.
- Την αξιοποίηση της περιουσίας των Οργανισμών Λιμένων ΑΕ και των Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων.
- Τη διευθέτηση ζητημάτων για την εκμετάλλευση των χερσαίων χώρων της ζώνης Λιμένα.
- Τη διαφύλαξη της εδαφικής συνοχής και τη διασύνδεση μεταξύ των νησιωτικών περιοχών και της ενδοχώρας, μέσω ενός αποτελεσματικού συστήματος ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών, προκειμένου να ενισχυθεί το αίσθημα ασφάλειας των κατοίκων και κοινωνικής συνοχής των νησιών και να διασφαλιστεί η ισότιμη οικονομική ανάπτυξη των νησιών.
- Την κάλυψη αναγκών υδροδότησης των νησιών και την ενίσχυση των υφιστάμενων μονάδων αφαλάτωσης στα νησιά.
- Την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων ασφαλείας για πλοία και λιμάνια.
- Τον εκσυγχρονισμό της Πλοηγικής Υπηρεσίας, με σκοπό την παροχή προηγμένων ψηφιακών υπηρεσιών σε όλες τις ναυτιλιακές επιχειρήσεις που εμπλέκονται στις διαδικασίες πλοήγησης.
- Την αναδιαμόρφωση του πλαισίου διενέργειας επιθεωρήσεων και τον μετασχηματισμό του Κλάδου Επιθεωρήσεων Πλοίων σε έναν αποτελεσματικό εποπτικό φορέα των Εξουσιοδοτημένων Αναγνωρισμένων Οργανισμών (Νηογνώμονες).
- Την προστασία και διαχείριση των θαλασσίων συνόρων της χώρας μας, σε συνάρτηση με τις προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές που εντοπίζονται σε καθημερινή βάση στα νησιά του Νότιο Ανατολικού Αιγαίου.
- Την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής στρατηγικής για ολοκληρωμένη διαχείριση συνόρων, μέσω της ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης (ΕΣΟΘΕ) και της αξιοποίησης πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας.
- Την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα.
- Την αναβάθμιση των συστημάτων επικοινωνιών, δορυφορικού εντοπισμού και τη διασφάλιση παροχής υπηρεσιών του Παγκόσμιου Ναυτιλιακού Συστήματος Κινδύνου & Ασφάλειας, με σκοπό την έρευνα και διάσωση και την ασφάλεια ναυσιπλοΐας.